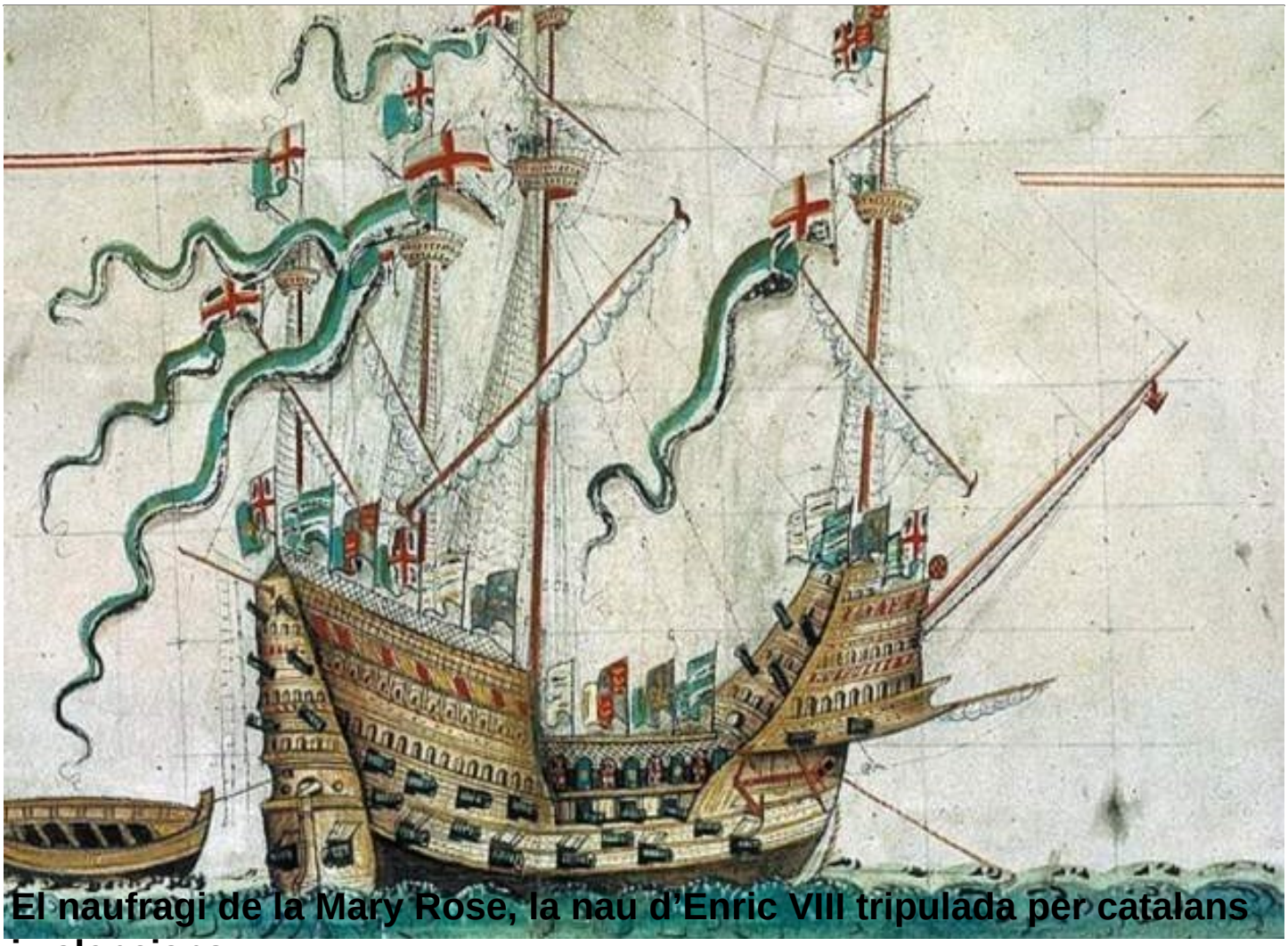

El naufragi de la Mary Rose, la nau d'Enric VIII tripulada per catalans i valencians

Autor: Marc Pons
Data de publicació: 14-12-2025

Anglaterra no disposava de mariners experimentats per a grans vaixells i va recórrer a les tripulacions de la Mediterrània.

El 18 de juliol de l'any 1545, fa 479 anys, a l'estret de Solent (entre el port de Southampton i l'illa de Wight, al sud d'Anglaterra) es lliurava una batalla que enfrontaria les marines d'Anglaterra i de França, i que se saldaria amb el naufragi de la Mary Rose, una de les tres grans carraques d'Enric VIII. La Mary Rose havia estat varada el 1512 a les drassanes de Portsmouth (Anglaterra) durant el procés constructiu de la marina Tudor. La Mary Rose va ser batejada amb aquest nom en honor a Maria Tudor, la germana petita i preferida d'Enric VIII i a la rosa de l'escut de la nissaga Tudor. Aquella carraca tenia una eslora de 32 metres i un calat de 4,6 metres, estava armada amb 91 canons, i era el vaixell insígnia de la marina reial anglesa.

Durant aquell combat naval, el foc enemic va abastar la cuina de la Mary Rose. En aquell moment, el capità va ordenar virar per evitar l'abordatge enemic, però aquella maniobra es va efectuar de forma descoordinada. Els mariners van desplegar les veles per escapar del foc enemic i les xarxes sobre la coberta principal per impedir un abordatge. Però les fortes ràfegues de vent van inclinar la carraca, i els artillers, que no havien tancat les troneres a temps, no van poder evitar les importants vies d'aigua que, ràpidament, inundarien les cobertes de fons. En pocs minuts la Mary Rose va naufragar i la seva tripulació, atrapada per la seva pròpia xarxa desplegada sobre la coberta, moriria ofegada en la seva totalitat.

El 1982, tres segles llargs després del naufragi, la Mary Rose va ser rescatada i es va iniciar l'anàlisi de totes les restes trobades. En l'anàlisi dels cossos humans es va descobrir que l'esmalt de les peces dentàries contenia minerals propis de la conca mediterrània de les penínsules Ibèrica i italiana, que haurien quedat adherits a les dents pel consum d'aigua d'aquests territoris. El 2008, l'equip investigador va concloure que la tripulació (mariners i artillers) era

catalana, valenciana, napolitana i siciliana. Aquesta seria la raó que explicaria per què no entenien les ordres del capità —com quedaria reflectit en el seu quadern de bitàcola— i que explicaria, també, la descoordinació de la maniobra que va precipitar el seu naufragi.

Marc Pons

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:
https://www.elnacional.cat/ca/efemerides/naufraga-mary-rose-nau-enric-viii-tripulada-catalans-valencians-marc-pons_1254353_102.html